

LAUSUNTOPYYNTÖ MAAKUNTIEN RAHOITUSTA KOSKEVAN LAKILUONNOKSEN (HE 15/2017) TÄYDENTÄMISEKSI

Khall. 87 §

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esityksen (15/2017vp) täydentämiseksi maakuntien perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi sekä Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 12 ja 13 artiklan mukaisen ilmoituksen antamiseksi.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan täydennettäväksi maakuntien rahoituksesta 2.3.2017 annettua lakiehdotusta siten, että maakuntien rahoitusjärjestelmää voitaisiin käsitellä kokonaisuutena kaikkien maakunnan vastuulle siirtyvien tehtävien rahoituksen osalta. Eduskuntakäsittelyssä oleva maakuntien rahoitusta koskeva lakiehdotus sisältää tässä vaiheessa vain sosiaali- ja terveydenhuollon, ympäristöterveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävien rahoitusta koskevan sääntelyn.

Annettuun hallituksen esitykseen sisältyy ehdotus maakuntalaiksi, jossa on ehdotettu säädettäväksi myös muiden kuin sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen ja ympäristöterveydenhuollon tehtävien siirtymisestä maakunnalle. Tällaisia tehtäviä ovat aluekehittämisen ja rakennerahastotoiminnan, elinkeinojen edistämisen, alueiden käytön ohjauksen ja suunnittelun, maatalous- ja viljelijäntukihallinnon, maatalous- ja turkistarhayrittäjien lomituksen, vesivarojen käytön ja hoidon, vesien- ja merenhoidon, rakentamisen ohjauksen, kulttuuriympäristön hoidon, maakunnallisen identiteetin ja kulttuurin edistämisen, ympäristötiedon tuottamisen ja jakamisen tehtävät sekä maakunnille lain perusteella erikseen säädettävät tehtävät. Näiden tehtävien rahoitusta koskevat ehdotukset sisältyvät nyt käsiteltävänä olevaan esitysluonnokseen.

Lisäksi esitysluonnoksessa ehdotetaan täydennettäväksi maakuntalain, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain ja pelastustoimen järjestämisestä annetun lain voimaannpanosta annettavaksi ehdotettua lakia sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimitiloihin myönnettyjä valtionavustuksia koskevalla pykälällä.

Voimaannpanolakiin esitettävällä säännöksellä varmistettaisiin, että uudistuksen toimeenpanon seurauksena kunnilta tai kuntayhtymiltä ei ryhdytä perimään takaisin sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen toimitiloihin myönnettyjä valtionavustuksia, jos toimitilan käyttötarkoituksen, hallinnan tai omistusoikeuden muutos tai jääminen kokonaan pois käytöstä ei johdu kunnan tai kuntayhtymän vaikutusmahdollisuuksien piirissä olevasta syystä, vaan nimenomaan uudistuksen toimeenpanosta.

Liite 02/05/17: Maakuntaudistus luonnos

Khall. 87 §

Kunnanjohtajan ehdotus:

Multian kunta toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Tällä hetkellä kuntien vastuulla olevat tehtävät tulee säilyä samantasoisina sekä laadultaan, määrältään että saavutettavuudeltaan nykyisellä tasolla itsehallintomuutoksen voimaan tulon jälkeen ja rahoitukseen liittyvän lain muuttuessa.

Erittäin tärkeää on, että riittävällä rahoituksella varmistetaan maakunnille olosuhdetekijöiden ja palvelutarpeiden erosta huolimatta realistiset edellytykset järjestää lakisääteiset palvelut kuntalaisten kannalta laadukkaasti.

Tämän hetken tiedon mukaan maakunta- ja soteuudistuksen valmisteluun valtion varaamat määrärahat ovat aivan riittämättömät. Uudistuksen valmistelu sitoo paljon kuntien voimavaroja ja nämä ovat pois kuntien oman toiminnan kehittämisestä.

Valtion tulee maksaa täysimääräisesti muutosvalmistelun kustannukset siten, että valmistelusta ei synny kunnille ennakoimattomia ylimääräisiä kustannuksia tai tappioita. Kyse on valtion käynnistämästä uudistuksesta ja hankkeesta. Rahoitusvaje uhkaa sote-uudistuksen valmistelua.

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen toimitiloihin myönnettyjä valtionosuuksia ei missään tapauksessa tule periä kunnilta takaisin. Näin onkin lakiesityksessä todettu, että sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen toimitilojen saaman valtionosuuden takaisinperinnästä luovutaan 1.3.2018 jälkeen. Tämän määräyksen tulee ehdottomasti sisältyä myös lopulliseen lakiin.

Kun elinvoimaista tulevaisuuden kuntaa tavoitellaan tulee kuntien ja maakuntien työllisyys- ja yrityspalveluiden roolit ja vastuut määritellä selkeästi.

Työmarkkinatukien kuntaosuus on jäämässä kunnille ja siten kunnille tulee olla myös viranomaisena päätöksenteko-oikeus työttömien palvelujen järjestämisestä niin, että kaikin keinoin voidaan mahdollistaa työttömien pääsy takaisin työmarkkinoille. Kuntien maksuvastuulle jäävät työttömät tarvitsevat viranomaisvastuulla tehtäviä päätöksiä ja monia peräkkäisiä eri toimijoiden järjestämiä palveluja tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

Ministeriö on pyytänyt, että kuntien lausunnot lähetetään valtiovarainministeriölle 13.4.2017 klo 16.15. mennessä, jotta määräajassa toimitetut lausunnot voidaan ottaa huomioon hallituksen esityksen valmistelussa.

Hallitus hyväksyy sen , että Multian kunnan lausuntoa on lähetetty jo 13.4.2017.

Khall. 87 §

Kunnanhallitus toteaa, että koko syksyn 2016 ja alkuvuoden 2017 eri ministeriöt ovat pyytäneet lukuisia lausuntoja valmistelussa olevista keskeneräisistä asioista siten, että niitä sitten tarkistetaan mm. lausuntojen perusteella. Mikäli esityksiä muutetaan merkittävästi, tulee kunnilta pyytää uusi lausunto.

Maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelussa on syntynyt uusi lainsäädännön valmistelu-kulttuuri., jossa esityksiä valmistellaan, muutetaan, täydennetään ja tarkistetaan useita kertoja. Ministeriöiden kirjeissä on todettu, että asioiden valmistelulla on kiire ja Multian kunnanhallituksen käsityksen mukaan Suomen historian suurinta yhteiskunnallista muutosta valmistellaan liian kiireellä ja hätäillen. Lainsäädäntöjä valmistellaan liian kiireellä muiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

Kunnanhallitus:

